

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 28.6.2010
KOM(2010)333 endelig

2010/0187 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i det blandede udvalg, der er nedsat i henhold til aftalen af 21. juni 1999 mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer for så vidt angår erstatningen af bilag II om koordinering af sociale sikringsordninger

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

Den 1. juni 2002 trådte aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer i kraft. Bilag II til denne aftale omhandler koordineringen af sociale sikringsordninger.

Ifølge artikel 18 i aftalen kan Det Blandede Udvalg EU-Schweiz om Fri Bevægelighed for Personer vedtage ændringer til bilag II til aftalen. I henhold til artikel 2 i afgørelse truffet af Rådet og Kommissionen (2002/309/EF, Euratom), for så vidt angår aftalen om videnskabeligt og teknologisk samarbejde, den 4. april 2002 om indgåelse af syv aftaler med Det Schweiziske Forbund, skal Rådet efter forslag fra Kommissionen fastlægge den holdning, som Unionen skal indtage med hensyn til sådanne afgørelser i det blandede udvalg.

For at sikre ensartet og korrekt anvendelse af EU-lovgivningen og undgå administrative og eventuelle juridiske vanskeligheder bør bilag II til aftalen henvises til alle relevante EU-lovgivninger og afgørelser truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger. Derfor skal bilag II til aftalen opdateres, især for at integrere det moderniserede system til koordinering af sociale sikringsordninger, der vil være gældende i EU fra den 1. maj 2010, dvs. forordning nr. 883/2004 som ændret ved forordning nr. 988/2009, dens gennemførelsesforordning nr. 987/2009 samt afgørelserne og anbefalingerne fra den administrative kommission. Af forordning nr. 883/2004, 988/2009 og 987/2009 fremgår, at de har relevans for Schweiz.

Forordning (EF) nr. 883/2004 og 987/2009 har erstattet Rådets forordninger (EØF) nr. 1408/71 og nr. 574/72. Af hensyn til klarheden og overskueligheden bør bilag II kodificeres, og der bør udelukkende henvises til de nye forordninger. Forordning (EØF) nr. 1408/71 og nr. 574/72 vil imidlertid fortsat være angivet i aftalen for de tilfælde, hvor artiklerne i forordning (EF) nr. 883/2004 og 987/2009 henviser til forordning (EØF) nr. 1408/71 og nr. 574/72 eller for tilfælde, der indtraf tidligere.

2. RESULTATER AF HØRINGERNE MED DE INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

Den opdaterede udgave af bilag II i det vedhæftede forslag er resultatet af tekniske drøftelser med deltagelse af sociale sikringseksperter fra navnlig den schweiziske sociale sikringsadministration og fra EU. Resultatet blev fremsendt til orientering til det 318. møde i Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger den 16. december 2009, hvor delegationerne hilste forslaget velkommen. Opdateringen af bilag II til aftalen vil forenkle og modernisere koordineringen af sociale sikringsordninger mellem Schweiz og EU's medlemsstater, navnlig fordi der indføres den nye forordning nr. 883/2004 som ændret ved forordning nr. 988/2009 og forordning nr. 987/2009. Dette vil have en positiv indvirkning i sammenligning med den eksisterende lovgivning og vil forbedre de administrative procedurer for alle brugere af forordningerne, herunder nationale socialsikringsorganer, arbejdsgivere (især små og mellemstore virksomheder) og de enkelte borgere.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

Denne bemærkning følger strukturen i bilag II til aftalen mellem EU og Schweiz, dvs. begyndende med del A, der indeholder retsakter, som skal anvendes af Schweiz og ændres i henhold til bilaget, efterfulgt af del B, der indeholder retsakter, som Schweiz skal tage behørigt hensyn til (afgørelser fra den administrative kommission), del C, der indeholder retsakter, som Schweiz skal tage ad notam (anbefalinger fra den administrative kommission) og protokollen til bilag II, der indeholder overgangsforanstaltninger med hensyn til statsborgere fra medlemsstater, der tiltrådte i 2004 og 2007.

DEL A: OMHANDLEDE RETSAKTER

For så vidt angår **forordning nr. 883/2004**, begrundes punkterne i bilagene vedrørende Schweiz som følger:

- For så vidt angår **bilag I (I) til forordning nr. 883/2004** ("forskud på underholdsbidrag"), benytter Schweiz sig af muligheden for at undtage forskud på underholdsbidrag fra anvendelsen af forordning nr. 883/04 ved at indføre et særligt punkt.
- For så vidt angår **bilag I (II) til forordning nr. 883/2004** ("særlige ydelser i forbindelse med fødsel og adoption"), er der ingen ændring i indhold, og dette punkt svarer til det nuværende punkt i del 2 i bilag II til forordning nr. 1408/71).
- For så vidt angår **bilag II til forordning nr. 883/2004** ("bestemmelser i overenskomster, som fortsat gælder..."):

Disse punkter, der svarer til afsnit A og afsnit B i bilag III til forordning nr. 1408/71, og som vedrører betalingen af kontantydelse til personer, der er bosat i et tredjeland, er ikke længere opført i dette bilag. EU-statsborgere, der er bosat i et tredjeland, kan henholde sig til artikel 4 i forordning nr. 883/2004, da denne klausul om lige behandling ikke længere henviser til "bopæl i EU" (hvilket svarer til artikel 3, stk. 1, som ændret ved forordning nr. 647/2005).

Schweiz vil være nødsaget til at eksportere pensioner på grundlag af artikel 4 i forordning nr. 883/2004 (lige behandling), idet den nationale lovgivning garanterer betaling af schweiziske pensioner til schweiziske statsborgere overalt i verden.

Der vil være en forbedring i EU-statsborgeres rettigheder, som ikke i øjeblikket er dækket af en bilateral aftale, f.eks. statsborgere fra Estland, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Rumænien og Slovakiet, idet Schweiz nu er nødsaget til at eksportere pensioner til statsborgere fra alle EU-medlemsstater i tredjelande, som tilfældet også er det for schweiziske statsborgere.

For så vidt angår punktet vedrørende **Tyskland-Schweiz** er der to overenskomster, som allerede er anført i det nuværende bilag III til forordning nr. 1408/71:

Overenskomsten under punkt a) giver ikke-aktive personer, der er bosiddende i kommunen Büsingen, som ikke er forsikret på anden vis i Tyskland, mulighed for at blive optaget i den schweiziske sygeforsikringsordning (nr. i) og letter adgangen til den tyske sygeforsikringsordning for arbejdstagere, der vender tilbage til Tyskland (nr. ii).

Overenskomsten under punkt b) vedrører arbejdsløshedsforsikring og gør det muligt for grænsearbejdere fra Büsingen på visse betingelser at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse, som om de var bosiddende i Schweiz. Artikel 8, stk. 5, i denne overenskomst foreskriver, at

Tyskland (kommunen Büsingen) skal bidrage med et beløb, der svarer til det kantonale tilskud i henhold til schweizisk lovgivning. Dette skal ske i forhold til udgifterne til de faktiske stillinger i forbindelse med arbejdsmarkedsforanstaltninger, som er besat af arbejdstagere, der er omfattet af denne bestemmelse. For så vidt angår punktet vedrørende **Spanien-Schweiz**, svarer det til det nuværende punkt i bilag III til forordning nr. 1408/71. Punktet henviser til den spanske "Convenio especial", dvs. at arbejdstagere, der vender tilbage til Spanien, kan blive optaget i den spanske sygesikringsordning, og de er således ikke længere forpligtet til at være forsikret som pensionister under den schweiziske sygeforsikring.

For så vidt angår punktet vedrørende **Italien-Schweiz**, vedrører det sammenlægningen af perioder tilbagelagt i tredjelande, og det gør det muligt at tage højde for forsikringsperioder for schweiziske og italienske statsborgere i tredjelande med henblik på opfyldelse af retten til italienske pensioner (unilateral bestemmelse). Dette punkt er nødvendigt, idet Schweiz ikke er i en position til at anvende henstilling P1 om Gottardo-dommen, da den er direkte baseret på TFEU (tidligere EF-traktat).

- For så vidt angår **bilag III til forordning nr. 883/2004** ("begrænsninger i retten til ydelser for familiemedlemmer til en grænsearbejder"), er der intet punkt vedrørende Schweiz.
- For så vidt angår **bilag IV til forordning nr. 883/2004** ("flere rettigheder for pensionister, der vender tilbage til den kompetente medlemsstat"), tilføjes Schweiz på listen.
- For så vidt angår **bilag V, VI og VII til forordning nr. 883/2004**, er der ingen oplysninger vedrørende Schweiz.
- For så vidt angår **del 1 i bilag VIII til forordning nr. 883/2004** ("tilfælde, hvor pro rata-beregningen undlades i medfør af artikel 52, stk. 4"), er Schweiz angivet med hensyn til den ordning, der allerede er nævnt under afsnit C i bilag IV til forordning nr. 1408/71, dvs. at beregningen af pensioner i henhold til schweizisk lovgivning i overensstemmelse med artikel 52, stk. 1, litra a) resulterer i en ydelse, der svarer til eller er højere end den pro rata-ydelse, der er beregnet i henhold til artikel 52, stk. 1, litra b).
- For så vidt angår **del 2 i bilag VIII til forordning nr. 883/2004** ("tilfælde, hvor artikel 52, stk. 5, finder anvendelse"), er de schweiziske alders-, efterladte- og invalidepensioner under de lovbestemte erhvervsordninger angivet. Denne ordning er i øjeblikket opført på listen i afsnit C i bilag IV til forordning nr. 1408/71. Denne ordning er angivet i del 2 i bilag VIII til forordning nr. 883/2004, da dens pensioner beregnes på grundlag af akkumulerede og kapitaliserede individuelle opsparinger, dvs. tidsperioder har ingen relevans for beregningen.
- For så vidt angår **del 2 i bilag IX til forordning nr. 883/2004** ("De i forordningens artikel 54, stk. 2, litra b), omhandlede ydelser, hvis størrelse afhænger af en fiktiv periode, der anses for tilbagelagt mellem tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden og et senere tildspunkt"), er der et punkt vedrørende de schweiziske efterladte- og invalidepensioner under de lovbestemte erhvervsordninger. Dette punkt svarer til det nuværende punkt i del 2 i bilag IV.D til forordning nr. 1408/71.
- For så vidt angår **bilag X til forordning nr. 883/2004** ("særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse"), svarer **punkterne nr. 1, 2 og 3** til de nuværende punkter i bilag IIa. Hvis der imidlertid tages hensyn til, at disse punkter blev tilføjet, før de strengere kriterier i henhold til bilag IIa til forordning nr. 1408/71 blev indført ved forordning nr. 647/2005 (hvilket svarer til kriterierne i bilag X til forordning nr. 883/2004), er det en forudsætning

for bevarelsen af angivelserne i bilag X, at disse punkter opfylder de krav, der er fastsat i henhold til bilag X. I den forbindelse kan disse punkter begrundes som følger:

- For så vidt angår **punkt nr. 1** vedrørende tillægsydelse (forbundslov om tillægsydelse af 19. marts 1965) og dermed ligestillede ydelser i henhold til den kantonale lovgivning.

I betragtning af forordning nr. 883/2004 anmodede den schweiziske delegation om, at der føres en liste over særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse som angivet i det nuværende bilag IIa til forordning nr. 1408/71 med følgende begrundelse:

1. Beskrivelse af ydelsen

Med hensyn til føderale ydelser tildeles disse, når alderdoms-, invalide- eller efterladtepenion ikke dækker de grundlæggende behov. Betingelserne for tildeling af ydelserne er som følger: Ansøgeren skal:

- ligge under den minimumsindtægt, der er fastsat til at dække de grundlæggende behov (bolig, sundhedsforsikring og mad)
- være berettiget til en alderdoms-, invalide- eller efterladtepenion
- have bopæl og være bosiddende i Schweiz.
- Ydelserne beløber sig til differencen mellem den fastsatte minimumsindtægt og personens faktiske indtægt (pensioner, samlevers indtægt, aktiver). Ydelserne finansieres udelukkende via de almindelige føderale og kantonale skatter.
- Aktuelt fastsatte beløb for minimumsindtægten:
  - single: 18 720/år CHF
  - par: 28 080/år CHF

Med hensyn til kantonale ydelser kan kantonerne tilkende lignende supplerende ydelser til alderdoms-, invalide- eller efterladtepenion, der komplementerer de føderale tillægsydelse.

I øjeblikket er der otte kanton, der har et sådant parallelt system med tillægsydelse til alderdoms-, invalide- eller efterladtepenion. Som hovedregel skal personen modtage føderale tillægsydelse for at være berettiget til kantonale ydelser.

2. Kvalifikation som særlig ikke-bidragspligtig ydelse

De føderale og kantonale tillægsydelse opfylder alle nødvendige kriterier for at kunne anses som en særlig ikke-bidragspligtig ydelse i henhold til artikel 70, stk. 2, i forordning nr. 883/2004, under hensyntagen til al relevant retspraksis fra EU-Domstolen vedrørende særlige ikke-bidragspligtige ydelser:

- a) Der er tale om særlige (blandede) ydelser: På den ene side har de karakter af sociale sikringsydelse, da de pågældende personer har en klart defineret lovlig ret hertil. Formålet hermed er at supplere pensionerne med henblik på at sikre en eksistensminimumsindtægt, og de er derfor knyttet til de almindelige pensioner samt risiciene ved alderdom og invaliditet. På den anden side har de karakter af socialhjælp, idet de kun ydes til pensionister, hvis samlede indtægt ikke når op på det

minimumsbeløb, der er fastsat i lovgivningen. Den er tæt forbundet med den socioøkonomiske situation i Schweiz, idet den svarer til eksistensminimummet i Schweiz. De er ikke afhængige af beskæftigelsesperioder eller bidrag.

- b) De er ikke-bidragsspligtige: de finansieres udelukkende af skatter og er ikke bidragsafhængige.

For så vidt angår **punkt nr. 2** vedrørende pensioner i alvorlige tilfælde under invalideforsikringen (artikel 28, stk. 1a, i forbundsloven om invalideforsikring af 19. juni 1959, som ændret den 7. oktober 1994), anmodede den schweiziske delegation om, at punktet skulle forblive anført i det nuværende bilag IIa til forordning nr. 1408/71 af følgende årsager:

1. Beskrivelse af ydelsen

Pensionen i alvorlige tilfælde blev afskaffet pr. 1. januar 2004. Den blev erstattet af tillægsydelse, men den tildeles fortsat i nogle tilfælde på basis af overgangsregler (ca. 500 nuværende ydelsesmodtagere) og skal derfor være angivet i bilag X til forordning nr. 883/04.

Pensionen i alvorlige tilfælde er et supplerende beløb, der tilkendes personer, som er berettiget til en fjerdedel af en invalidepension (invaliditetsgrad på mellem 40 % og 49 %), og hvis personlige situation er vanskelig og ikke tillader en anstændig eksistensminimumsindtægt ("alvorlige tilfælde"). Tillægget i alvorlige tilfælde svarer til en fjerdedel af pensionen. Som et resultat heraf vil modtageren få det, der svarer til halv pension. Pensionen i alvorlige tilfælde udbetales kun i Schweiz.

Betingelserne for tildeling af ydelserne er som følger: Ansøgerne skal:

- være berettiget til en invalidepension
- mangle tilstrækkelige midler
- have bopæl og være bosiddende i Schweiz.

2. Kvalifikation som særlig ikke-bidragsspligtig ydelse

Invalidepensionen i alvorlige tilfælde opfylder alle nødvendige kriterier for at kunne anses som en særlig ikke-bidragsspligtig ydelse i henhold til artikel 70, stk. 2, i forordning nr. 883/2004 under hensyntagen til al relevant retspraksis fra EU-Domstolen vedrørende særlige ikke-bidragsspligtige ydelser, idet der henvises til EF-Domstolens dom af 29. april 2004 i sag C-160/02, Skalka:

- a) Det er en særlig (blandet) ydelse: På den ene side har den karakter af en social sikringsydelse, da de pågældende personer har en klart defineret lovlig ret hertil. Formålet hermed er at supplere de ordinære pensioner for at sikre en eksistensminimumsindtægt. Den er knyttet til grundlæggende invalidepensioner og risikoen ved invaliditet. På den anden side har den karakter af en socialhjælp, da den kun ydes til pensionister, der er i en vanskelig økonomisk situation. Den er tæt forbundet med den socioøkonomiske situation i Schweiz, idet størrelsen heraf er baseret på den ordinære pension. Den er ikke baseret på beskæftigelsesperioder eller bidrag.

- b) Ydelsen er ikke-bidragspligtig, da den finansieres af skatter og ikke er afhængig af bidrag.

For så vidt angår **punkt nr. 3** vedrørende ikke-bidragspligtige blandede ydelser i tilfælde af arbejdsløshed, som foreskrevet i henhold til den kantonale lovgivning, på grund af følgende forhold:

1. Beskrivelse af ydelsen

Otte kantoner har indført sådanne bistanstillæg: Basel-Stadt, Genève, Jura, Neuchâtel, Schaffhausen, Tessin, Uri og Zug. Disse ydelser gives til jobsøgere, hvis ret til statslig arbejdsløshedsunderstøttelse er udløbet, med henblik på at reintegrere dem på arbejdsmarkedet og undgå socialhjælp og social udstødelse.

Betingelserne for ret til ydelserne er, at ansøgerne:

- skal ligge under en minimumsindtægt, som fastsættes af kantonen
- ikke må være berettiget til anden statslig arbejdsløshedsunderstøttelse
- skal være jobsøgende og stå til rådighed for arbejdsmarkedet
- have bopæl og være bosiddende i kantonen.

Ydelsestyperne er: dagpenge og/eller godtgørelse for forskellige reintegrationsforanstaltninger (uddannelseskurser osv.).

De finansieres udelukkende af skatter.

2. Kvalifikation som særlig ikke-bidragspligtig ydelse

Disse kantonale ydelser til jobsøgere opfylder alle nødvendige kriterier for at kunne kvalificeres som særlige ikke-bidragspligtige ydelser i henhold til artikel 70, stk. 2, i forordning nr. 883/2004, under hensyntagen til al relevant retspraksis fra EU-Domstolen vedrørende særlige ikke-bidragspligtige ydelser:

- a) De er særlige (blandede) ydelser: På den ene side har de karakter af sociale sikringsydelse, da de pågældende personer har en klart defineret lovlig ret hertil. De er tænkt som et supplement til de statslige arbejdsløshedsydelse for at garantere en minimumsindtægt og er klart forbundet med risikoen for arbejdsløshed. På den anden side har de karakter af socialhjælp, idet de kun ydes til jobsøgere, hvis samlede indtægt ikke når op på det minimumsbeløb, der er fastsat i lovgivningen. De er tæt forbundet med den socioøkonomiske situation i Schweiz, da de henviser til minimumsindtægten i bopælskantonen og er relateret til det lokale arbejdsmarked. De er ikke afhængige af bidragsperioder.
- b) De er ikke-bidragspligtige: de finansieres udelukkende af skatter og er ikke bidragsafhængige.

For så vidt angår **punkt nr. 4** vedrørende ikke-bidragspligtige ekstraordinære invalidepensioner til unge handicappede (artikel 39 i forbundsloven om invalideforsikring af 19. juni 1959) begrundede Schweiz punktet som følger:

I betragtning af forordning nr. 883/2004, der også vil gælde for ikke-erhvervsaktive personer, anmodede den schweiziske delegation om integrering af ekstraordinære pensioner til ikke-aktive handicappede personer på listen over særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse med følgende begrundelse:

1. Beskrivelse af ydelsen

For at være berettiget til almindelig schweizisk invalidepension skal forsikrede personer have betalt bidrag i de seneste tre år på tidspunktet for uarbejdsdygtighedens indtræden (invaliditet). Personer, der har været handicappet fra fødslen eller barndommen, kan ikke opfylde denne betingelse, da de er uarbejdsdygtige, før de når den alder, fra hvilken der opkræves bidrag.

Disse personer er berettiget til en særlig ydelse, der svarer til minimumsbeløbet for den almindelige invalidepension. Ydelsen tilkendes personer over 18 år og så længe, de er bosiddende i Schweiz.

Da denne ydelse ikke beregnes på basis af bidrag, kaldes den for "ekstraordinær invalidepension".

2. Kvalifikation som særlig ikke-bidragspligtig ydelse

Den ekstraordinære invalidepension opfylder alle nødvendige kriterier for at kunne anses som en særlig ikke-bidragspligtig ydelse i henhold til artikel 4, stk. 2a, i forordning nr. 1408/71, under hensyntagen til al relevant retspraksis fra EU-Domstolen vedrørende særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse:

- a) Det er en hybrid (blandet) ydelse: På den ene side har den karakter af en social sikringsydelse, fordi de pågældende personer har en klart defineret lovlig ret hertil, og da den dækker risikoen ved invaliditet. På den anden side ligger den tæt opad socialhjælp i den forstand, at den ikke er afhængig af beskæftigelsesperioder eller bidrag, og idet formålet hermed er at lette behovet ved at sikre en eksistensminimumsindtægt til en ugunstigt stillet gruppe (handicappede unge mennesker).
- b) Det er en særlig ydelse: Det er en kompensationsydelse, der er beregnet for dem, som ikke opfylder forsikringsbetingelserne for at opnå en almindelig invalidepension. Den er tæt forbundet med den socioøkonomiske situation i Schweiz, idet den svarer til minimumspensionen i Schweiz.
- c) Den er ikke-bidragspligtig: Den er ikke bidragsfinansieret. Føderalstaten bærer alle udgifterne i forbindelse med denne ydelse.

I sag C-154/05 Kersbergen-Lap og Dams-Schipper fastslog EU-Domstolen, at den hollandske Wajong-ydelse er en særlig ikke-bidragspligtig ydelse. EU-Domstolen bekræftede denne dom i sag C-287/05 Hendrix. Ligesom den schweiziske ekstraordinære invalidepension omhandler den hollandske Wajong-ydelse udbetaling af en ydelse til unge mennesker, som er ramt af længerevarende uarbejdsdygtighed, men som ikke opfylder betingelserne for at opnå en almindelig invalidepension.

Med henblik på ikke at skabe en mindre gunstig situation sammenlignet med status quo skal det punkt, som foreslås af Schweiz, begrænses til personer, som ikke, inden de blev

uarbejdsdygtige, har været underlagt schweizisk lovgivning på basis af en aktivitet som arbejdstager (f.eks. som lærling) eller selvstændig erhvervsdrivende.

– For så vidt angår **bilag XI til forordning nr. 883/2004 ("særlige bestemmelser vedrørende anvendelse af medlemsstaternes lovgivning")**:

– For så vidt angår **punkt nr. 1 og 2**, begrundes Schweiz sine forslag som følger:

Schweiz foreslår at bevare de to punkter i bilag VI til forordning 1408/71 vedrørende optagelse i den schweiziske frivillige pensionsforsikring (punkt 1) og valgfri fortsat forsikring (punkt 2) for personer, der er bosat uden for det geografiske anvendelsesområde for aftalen mellem Schweiz og EU om fri bevægelighed for personer. Disse punkter skal indsættes i bilag XI til forordning nr. 883/2004. Årsagen til disse punkter er:

Vedrørende **punkt nr. 1 (frivillig forsikring)**:

Schweiziske statsborgere og EU-statsborgere kan ansøge, valgfrit, om medlemskab af de schweiziske alders-, efterladte- og invalideforsikringsordninger.

Da den frivillige forsikring til dels finansieres af schweiziske skatteindtægter, er det kun personer med en tæt tilknytning til Schweiz, der får lov til at være medlemmer af denne forsikringsordning. De skal således have været forsikret fem år i den schweiziske alders-, efterladte- og invalideforsikringsordning, før de kan ansøge om medlemskab. Dette krav gælder både for schweiziske statsborgere og EU-statsborgere, der er bosat uden for det geografiske anvendelsesområde for aftalen om fri bevægelighed for personer.

Vedrørende **punkt nr. 2 (fortsat forsikring ved arbejde for en schweizisk arbejdsgiver i udlandet)**:

Personer, der arbejder for en schweizisk arbejdsgiver i udlandet, kan fortsætte med at betale forsikringsbidrag under de gamle alders-, efterladte- og invalideordninger. Arbejdsgiveren, der betaler halvdelen af bidragene, skal imidlertid acceptere aftalen. Da den fortsatte forsikring til dels finansieres af schweiziske skatteindtægter, er det kun personer med en tæt tilknytning til Schweiz, der får lov til at være medlemmer af denne forsikringsordning. De skal således have været forsikret fem år i den schweiziske alders-, efterladte- og invalideforsikringsordning, før de kan ansøge om medlemskab. Dette krav gælder både for schweiziske statsborgere og EU-statsborgere, der er bosat uden for det geografiske anvendelsesområde for aftalen om fri bevægelighed for personer.

Vedrørende **punkt nr. 3** svarer det til det eksisterende punkt nr. 3 i bilag VI til forordning nr. 1408/71. Denne mulighed giver flere rettigheder til vandrende arbejdstagere og deres familiemedlemmer. Denne rettighed har været efterlyst af vandrende arbejdstagere, da de således kan undgå at betale højere sygesikringsbidrag i Schweiz, end de skulle i deres respektive medlemsstat.

Vedrørende **punkt nr. 4** foreslår Schweiz at bevare dette punkt, som svarer til punkt 3a i bilag VI til forordning nr. 1408/71 om ulykkestilfælde. Dette punkt skal indsættes i bilag XI til forordning nr. 883/2004.

Personer, der arbejder i Schweiz, men som bor i Østrig, Tyskland, Frankrig eller Italien, har lov til at vælge at være forsikret imod sygdom i deres bopælsmedlemsstat i stedet for i Schweiz (fravalg; punkt 3(b) i bilag VI, Schweiz, til forordning nr. 1408/71).

I sådanne tilfælde kan der opstå samtidigt ansvar i tilfælde af ikke-arbejdsrelaterede ulykker mellem den schweiziske ulykkesforsikringsinstitution og sygeforsikringsinstitutionen i bopælslandet. Ikke-erhvervsrelaterede ulykker behandles som arbejdsulykker og erhvervssygdomme i henhold til den schweiziske lovgivning, mens de er omfattet af naturalydelse ved sygdom i henhold til lovgivningen i de pågældende EU-medlemsstater.

En klar bestemmelse om fordelingen af udgifterne er nødvendig.

Vedrørende **punkt nr. 5** svarer det til det eksisterende punkt nr. 3b i bilag VI til forordning nr. 1408/71. Den omhandler det forhold, hvor en person med arbejde i Schweiz og bopæl i en EU-medlemsstat har valgt at være forsikret i bopælslandet. I denne situation sikrer dette punkt, at artikel 19 i forordning nr. 883/2004 finder anvendelse, således at den pågældende person får den nødvendige medicinske behandling under et ophold i Schweiz (ikke-finansielt kompetent).

Ordlyden er blevet forbedret for at sikre, at familiemedlemmer også er dækket.

Punkt nr. 4 og 6 i bilag VI til forordning nr. 1408/71 er ikke længere nødvendige, da disse situationer er dækket af artikel 18 og artikel 27, stk. 2, i forordning nr. 883/2004.

For så vidt angår **punkt nr. 6** svarer det til det nuværende punkt nr. 5 i bilag VI til forordning nr. 1408/71. Heraf fremgår i overensstemmelse med artikel 62, stk. 1, i den nye gennemførelsesforordning nr. 987/2009, at den kompetente institution refunderer den institution, der udbetalte ydelser i Schweiz, det faktiske beløb, der fremgår af denne institutions regnskaber. Dette gælder også ydelser, som tilkendes i Schweiz til personer, der har valgt at være forsikret i bopælslandet i henhold til punkt nr. 3a i bilag XI.

Vedrørende **punkt nr. 7** svarer det til det nuværende punkt nr. 7 i bilag VI til forordning nr. 1408/71, og Schweiz foreslår at bevare punkt 7 i bilag VI til forordning nr. 1408/71 med hensyn til kontantydelse ved sygdom.

I Schweiz er forsikring for kontantydelse ved sygdom valgfri. Enhver, der er forsikret i Schweiz for naturalydelse ved sygdom, er berettiget til at deltage i denne tillægsforsikringsordning.

Forsikrede personer kan frit og når som helst skifte forsikringsselskab. I så tilfælde har den nye forsikringsselskab ret til at udelukke udbetaling for risici og sygdomme, som allerede eksisterede før personens optagelse i ordningen.

Hvis personen imidlertid var tvunget til at skifte forsikringsselskab på grund af et nyt ansættelsesforhold eller var flyttet til et sted, hvor den tidligere forsikringsselskab ikke opererer, skal den nye forsikringsselskab acceptere personen uden yderligere begrænsninger. I disse tilfælde skal den tidligere forsikringsselskab udstede et certifikat, hvoraf det fremgår, at institutionsskiftet var ufrivilligt. Den nye forsikringsselskab er bundet af dette dokument, der er gyldigt i tre måneder. Så længe den tidligere forsikringsselskab ikke har udleveret certifikatet til den forsikrede person, er han fortsat ansvarlig for kontantydelse, der ikke dækkes af den nye forsikringsselskab.

Hvis en person tidligere har været forsikret hos en institution i en EU-medlemsstat, kan denne ikke få et certifikat, hvoraf det fremgår, at betingelserne for optagelse er opfyldt fuldt ud. For at beskytte disse personer tages der hensyn til tidligere perioder med sundhedsforsikring i en anden medlemsstat, og udelukkelsen for dækning for sygdomme eller risici, som allerede

eksisterede før personens optagelse i ordningen, gælder ikke. Som det er tilfældet i Schweiz, skal institutionsskiftet ske inden for tre måneder.

Punkt 8 i bilag VI til forordning nr. 1408/71 overføres ikke til bilag XI til forordning nr. 883/2004. I Schweiz afhænger dækningen i forbindelse med invalideforsikringer enten af bopælsstedet eller af erhvervsmæssig beskæftigelse i Schweiz. Personer, der er bosat uden for Schweiz (f.eks. grænsearbejdere), som opgiver deres erhvervsmæssige beskæftigelse som følge af sygdom eller et ulykkestilfælde, er ikke længere forsikret og kan således ikke betale bidrag. Hvis sådanne personer har arbejdet i Schweiz i mindre end et år, er de ikke berettiget til en invalidepension, da de ikke har betalt bidrag i en minimumsperiode. Indtil udgangen af 2007 var minimumsbidragsperioden kun ét år. Med henblik på at gøre det muligt for tidligere grænsearbejdere at opfylde denne minimumsbidragsperiode skal de i henhold til punkt 8 i bilag VI betale bidrag til den schweiziske pensionsforsikringsordning i et år fra tidspunktet for uarbejdsdygtighedens indtræden, så længe de ikke er underlagt lovgivningen i en EU-medlemsstat på grundlag af en ny beskæftigelse.

Den 1. januar 2008 blev minimumsbidragsperioden for schweiziske invalidepensioner forhøjet til tre år. I mellemtiden er dette punkt blevet overflødigt: At sørge for, at en person er forsikret og påtvinge denne at betale bidrag er ikke længere berettiget, da dette yderligere år i mange tilfælde ikke ville have nogen indvirkning på berettigelsen, og det er uforeneligt med de kompetenceregler, der er fastsat i bilag II til forordning nr. 883/2004.

Vedrørende punkt nr. 8 svarer dette punkt til punkt nr. 9 i bilag VI til forordning nr. 1408/71, og begrundelserne for dette punkt er som følger: I henhold til den schweiziske lovgivning om invalideforsikring træffes der kun rehabiliteringsforanstaltninger, så længe den pågældende person er forsikret. Forsikringsdækningen afhænger af enten bopælssted eller erhvervsmæssig beskæftigelse i Schweiz. Personer, der er bosat uden for Schweiz (f.eks. grænsearbejdere), som opgiver deres erhvervsmæssige beskæftigelse som følge af sygdom eller et ulykkestilfælde, er ikke længere forsikret. Punktet i bilag XI garanterer, at disse personer fortsat kan få fordel af rehabiliteringsforanstaltninger, selv om Schweiz ikke længere er den kompetente stat. Det vedrører hovedsagelig erhvervsuddannelsesforanstaltninger, der har til formål at integrere personen på arbejdspladsen. Fortsættelsen af forsikringen, så længe disse foranstaltninger varer, kan også gøre det muligt for den pågældende person at nå minimumsforsikringsperioden for en invalidepension, hvis det er nødvendigt.

Det eksisterende punkt er blevet ændret, da de situationer, som denne bestemmelse finder anvendelse på, skal defineres mere præcist. Det vil kun dække perioden umiddelbart efter afslutningen af ansættelsesforholdet i Schweiz, og derfor er ordlyden "*indtil udbetalingen af en invalidepension*" blevet tilføjet, således at pensionister ikke er berettiget til disse ydelser.

For så vidt angår **anvendelsen af forordning nr. 987/2009**, begrundes punkterne i bilagene vedrørende Schweiz som følger:

- For så vidt angår **bilag 1 til forordning nr. 987/2009** ("gennemførelsesbestemmelser til bilaterale aftaler ..."), er der angivet bilaterale aftaler med Frankrig og Italien, der fastsætter særlige procedurer for refusion af udgifter til sygehjælp.
- For så vidt angår **bilag 3 og 5 til forordning nr. 987/2009**, er der ingen punkter vedrørende Schweiz.

DEL B: RETSAKTER, SOM DE KONTRAHERENDE PARTER SKAL TAGE BEHØRIGT HENSYN TIL

Denne del indeholder det nye sæt af afgørelser truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger.

DEL C: RETSAKTER, SOM DE KONTRAHERENDE PARTER SKAL TAGE AD NOTAM

Denne del indeholder et sæt af henstillinger, der er udarbejdet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger.

PROTOKOL

For så vidt angår protokollen til bilag II, behandler den 3 emner:

For det første for så vidt angår **arbejdsløshedsforsikringen** for arbejdstagere, der har en schweizisk opholdstilladelse, som er gyldig i mindre end et år, er dette punkt blevet opdateret for statsborgere fra EU-8 og EU-2, som det nuværende refusionssystem fortsat gælder for. Dette refusionssystem gælder for statsborgere fra EU-8 indtil den 30. april 2011, jf. det nuværende punkt 4 i protokollen til bilag II til aftalen mellem EU og Schweiz, og for statsborgere fra EU-2 indtil den 31. maj 2016, jf. punkt 5 i bilag II til protokollen til aftalen mellem EU og Schweiz vedrørende deltagelse af Bulgarien og Rumænien.

For det andet vedrørende de **schweiziske bistandstillæg** (forbundslov af 19. juni 1959 om invalideforsikring (LAI) og forbundslov af 20. december 1946 om alderdoms- og efterladtepensioner (LAVS) som ændret den 8. oktober 1999) kan disse ydelser ikke anføres under bilag X til forordning nr. 883/2004, da de ikke opfylder de mere restriktive betingelser, der er blevet fastsat siden forordning nr. 647/2005. Hvis der imidlertid tages hensyn til, at det blev aftalt adskillige år før ikrafttræden af forordning nr. 647/2005 at anføre denne ydelse under bilag IIa til forordning nr. 1408/71, og under hensyntagen til at Schweiz kræver bevarelse af status quo for denne ydelse med henvisning til aftalens statiske karakter, samt under hensyntagen til at Schweiz generelt accepterer de strengere krav vedrørende bilag X til forordning nr. 883/2004, behandles denne ydelses udelukkelse fra eksport som et særskilt punkt i protokollen til denne aftale.

For det tredje for så vidt angår punktet om **ydelserne under erhvervsordningerne**, der vedrører alderdoms-, efterladte- og invalidepensioner: denne overgangsforordning blev ophævet den 31. maj 2007, fem år efter aftalens ikrafttræden. Det er imidlertid muligt, at der er gamle tilfælde, som er dækket af denne forordning (personer, som forlod Schweiz før den 31. maj 2007, men som ikke endnu har ansøgt om ydelsen), og derfor bevares dette punkt.

I denne sammenhæng er artikel 3, stk. 1, blevet tilpasset ("statsborgere fra *visse* medlemsstater"), da overgangsordningerne i forbindelse med arbejdsløshedsforsikring for personer, der har en schweizisk opholdstilladelse, som er gyldig i mindre end et år, kun gælder for statsborgere fra EU-8 og EU-2; jf. udvidelsesprotokollerne: Protokol af 26. oktober 2004 til aftalen (EUT L 89 af 28.3.2006, s. 30) og protokol af 27. maj 2008 (EUT L 124 af 20.5.2009, s. 53).

Artikel 3, stk. 1, er også blevet tilpasset for så vidt angår opfyldelse ved at indføre en henvisning til protokollen i de punkter, der allerede er nævnt i denne protokol vedrørende schweiziske bistandstillæg og ydelser under erhvervsordningerne.

4. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Dette forslag har ingen finansielle konsekvenser for EU's budget.

5. YDERLIGERE OPLYSNINGER

Der er allerede blevet afholdt høringer med medlemsstater via Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger.

2010/0187 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i det blandede udvalg, der er nedsat i henhold til aftalen af 21. juni 1999 mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer for så vidt angår erstatningen af bilag II om koordinering af sociale sikringsordninger

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til afgørelse 2002/309/EF, Euratom truffet af Rådet og Kommissionen, for så vidt angår aftalen om videnskabeligt og teknologisk samarbejde, den 4. april 2002 om indgåelse af syv aftaler med Det Schweiziske Forbund¹, særlig artikel 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer (herefter benævnt "aftalen") trådte i kraft den 1. juni 2002.
- (2) I henhold til artikel 18 i aftalen kan det blandede udvalg træffe afgørelse om ændringer til aftalen, bl.a. til bilag II til aftalen, som vedrører koordineringen af sociale sikringsordninger.
- (3) For at sikre ensartet og korrekt anvendelse af EU-lovgivningen og undgå administrative og eventuelle juridiske vanskeligheder skal bilag II i aftalen ændres for at integrere ny EU-lovgivning, som aftalen ikke henviser til i øjeblikket.
- (4) Af hensyn til klarheden og overskueligheden bør bilag II og den tilhørende protokol kodificeres –

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i det blandede udvalg, der er nedsat i henhold til artikel 14 i aftalen af 21. juni 1999 mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side, baseres

---

¹ EFT L 114 af 30.4.2002, s. 1.

på det blandede udvalgs udkast til afgørelse, for så vidt angår erstatningen af bilag II om koordineringen af sociale sikringsordninger, der er fastsat i bilag A til denne afgørelse.

Artikel 2

Den i bilag B til denne afgørelse fastlagte erklæring er godkendt og afgives på vegne af Den Europæiske Union i det blandede udvalg, når det vedtager den i artikel 1 omhandlede afgørelse.

Artikel 3

Det blandede udvalgs afgørelse og den i artikel 2 omhandlede erklæring offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG A

Udkast

AFGØRELSE Nr. .../2010 TRUFFET AF DET BLANDEDE UDVALG EU-SCHWEIZ OM FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER

af 2010

der erstatter bilag II om koordinering af sociale sikringsordninger

DET BLANDEDE UDVALG HAR -

under henvisning til aftalen af 21. juni 1999 mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer (herefter benævnt "aftalen"), og især artikel 18 heri, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Denne aftale blev underskrevet den 21. juni 1999 og trådte i kraft den 1. juni 2002.
- (2) Bilag II til aftalen om koordinering af sociale sikringsordninger blev sidst ændret ved afgørelse nr. 1/2006 af 6. juli 2006 og bør nu opdateres, således at der tages hensyn til de nye retsakter fra Den Europæiske Union, som er trådt i kraft siden dengang, især Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af sociale sikringsystemer og de foranstaltninger, der er vedtaget til gennemførelse af denne forordning.
- (3) Forordning (EF) nr. 883/2004 har erstattet Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71.
- (4) Af hensyn til klarheden og overskueligheden bør bilag II og den tilhørende protokol konsolideres i en juridisk bindende udgave.
- (5) Bilag II bør bevares i overensstemmelse med udviklingen af den relevante lovgivning i EU –

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Bilag II til aftalen om koordinering af sociale sikringsordninger erstattes af teksten i bilaget til denne afgørelse.

Artikel 2

Denne afgørelse er udfærdiget på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Artikel 3

Afgørelsen træder i kraft dagen efter dagen for dens vedtagelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den.... ..... 20...

På det blandede udvalgs vegne

Formand

BILAG

BILAG II

Koordinering af sociale sikringsordninger

Artikel 1

- (1) De kontraherende parter er enige om på området for koordineringen af de sociale sikringsordninger at anvende de af Den Europæiske Unions retsakter, som der henvises til i, og som ændres ved del A i dette bilag, eller tilsvarende bestemmelser.
- (2) Udtrykket "medlemsstat(er)", der er anført i de akter, der henvises til i del A i dette bilag, anses for at finde anvendelse på Schweiz ud over de stater, der er omfattet af de pågældende retsakter fra Den Europæiske Union.

Artikel 2

- (1) Ved anvendelsen af bestemmelserne i dette bilag tager de kontraherende parter hensyn til de af Den Europæiske Unions retsakter, som der henvises til i del B i dette bilag.
- (2) Ved anvendelsen af bestemmelserne i dette bilag tager de kontraherende parter de af Den Europæiske Unions retsakter ad notam, som der henvises til i del C i dette bilag.

Artikel 3

- (1) Særlige bestemmelser om overgangsordninger i forbindelse med arbejdsløshedsforsikring for visse EU-medlemsstaters statsborgere, der har en schweizisk opholdstilladelse, som er gyldig i mindre end et år, vedrørende schweiziske bistandstillæg og vedrørende ydelser i henhold til den erhvervstilknyttede alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordning er fastsat i en protokol til dette bilag.
- (2) Protokollen udgør en integrerende del af dette bilag.

DEL A: OMHANDLEDE RETSAKTER

1. **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004** af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger² (EUT L 166 af 30.4.2004) som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 988/2009 af 16. september 2009 om ændring af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og fastsættelse af indholdet i dets bilag³

Ved anvendelsen af aftalen foretages der følgende tilpasninger til forordning (EF) nr. 883/2004:

- a) Der foretages følgende tilføjelse til bilag I, afdeling I:

---

² EUT L 166 af 30.4.2004, s. 1.

³ EUT L 284 af 30.10.2009, s. 43.

"Schweiz

Kantonal lovgivning om forskud på underholdsbidrag baseret på artikel 131, stk. 2, og 293, stk. 2, i forbundsloven (Federal Civil Act)."

b) Der foretages følgende tilføjelse til bilag I, afdeling II:

"Schweiz

Ydelser i forbindelse med fødsel og adoption i medfør af den relevante kantonale lovgivning baseret på artikel 3, stk. 2, i forbundsloven om børnetilskud (Federal Family Allowances Act)."

c) Der foretages følgende tilføjelser til bilag II:

"Tyskland-Schweiz

a) Hvad angår overenskomsten om social sikring af 25. februar 1964, som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 9. september 1975 og nr. 2 af 2. marts 1989:

i) punkt 9b, stk. 1, punkt 1-4 i slutprotokollen (lovgivning, der finder anvendelse på, og ret til naturalydelse ved sygdom for personer med bopæl i den tyske eksklave Büsingen)

ii) punkt 9e, stk. 1, litra b), punktum 1, 2 og 4, i slutprotokollen (adgang til frivillig sygeforsikring i Tyskland ved flytning i Tyskland).

b) Hvad angår overenskomsten om arbejdsløshedsforsikring af 20. oktober 1982, som ændret ved tillægsprotokol af 22. december 1992:

i) Artikel 8, stk. 5. Med et beløb svarende til størrelsen af det kantonale bidrag i henhold til schweizisk lovgivning yder Tyskland (kommunen Büsingen) tilskud til udgifterne til de faktiske stillinger i forbindelse med arbejdsmarkedsforanstaltninger, som er besat af arbejdstagere, der er omfattet af denne bestemmelse.

Spanien-Schweiz

Punkt 17 i slutprotokollen til overenskomsten om social sikring af 13. oktober 1969, som ændret ved tillægsoverenskomst af 11. juni 1982; personer, der er omfattet af den spanske forsikring i henhold til denne bestemmelse, er fritaget for at være omfattet af den schweiziske sygeforsikring.

Italien-Schweiz

Artikel 9, stk. 1, i overenskomst om social sikring af 14. december 1962, som ændret ved tillægsoverenskomst nr. 1 af 18. december 1963, tillægssaftale af 4. juli 1969, tillægsprotokol af 25. februar 1974 samt tillægssaftale nr. 2 af 2. april 1980."

d) Der foretages følgende tilføjelse til bilag IV:

"Schweiz"

e) Der foretages følgende tilføjelse til bilag VIII, del 1:

"Schweiz

Alle ansøgninger om alderdoms-, efterladte- og invalidepension efter den almindelige ordning (forbundslov om alderdoms- og efterladteforsikring samt forbundslov om invalideforsikring) samt lovbestemte alderspensioner under den lovbestemte erhvervsordning (forbundslov om den erhvervstilknyttede alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordning)."

f) Der foretages følgende tilføjelse til bilag VIII, del 2:

"Schweiz

Alderdoms-, efterladte- og invalidepension under den lovbestemte erhvervsordning (forbundslov om den erhvervstilknyttede alderdoms-, efterladte- og invalidepensionsordning)."

g) Der foretages følgende tilføjelse til bilag IX, del II:

"Schweiz

Efterladte- og invalidepension under den lovbestemte erhvervsordning (forbundslov om den erhvervstilknyttede alderdoms-, efterladte- og invalidepensionsordning)."

h) Der foretages følgende tilføjelse til bilag X:

1. Tillægsydelse (forbundslov om tillægsydelser af 19. marts 1965) og dermed ligestillede ydelser i henhold til den kantonale lovgivning.

2. Pension i alvorlige tilfælde fra invalideforsikringen (artikel 28, stk. 1a, i forbundslov om invalideforsikring af 19. juni 1959 i den reviderede udgave af 7. oktober 1994).

3. Ikke-bidragspligtige ydelser ved arbejdsløshed af blandet karakter i henhold til den kantonale lovgivning.

4. Ikke-bidragspligtig ekstraordinær invalidepension for handicappede (artikel 39 i forbundslov om invalidepension af 19. juni 1959), som ikke før deres uarbejdsdygtighed var underlagt schweizisk lovgivning baseret på en aktivitet som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende."

i) Der foretages følgende tilføjelse til bilag XI:

"Schweiz

1. Artikel 2 i forbundslov om alderdoms- og efterladteforsikring samt artikel 1 i forbundslov om invalideforsikring, som omhandler frivillig forsikring inden for disse forsikringsgrene for schweiziske statsborgere med bopæl i en medlemsstat, der ikke er omfattet af aftalen, finder anvendelse på personer, der er bosat uden for Schweiz, og som er statsborgere i de øvrige stater, som er omfattet af aftalen, samt på flygtninge og statsløse, der er bosat i disse stater, når disse personer tilmelder sig den frivillige forsikring senest et år efter den dag, hvor de er ophørt med at være forsikret efter alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordningen efter en forsikringsperiode uden afbrydelser på mindst fem år.

2. Når en person ophører med at være forsikret efter den schweiziske alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordning efter en forsikringsperiode uden afbrydelser på mindst fem år, har den pågældende ret til at fortsætte forsikringen med arbejdsgiverens samtykke, hvis han er beskæftiget i en medlemsstat, som ikke er omfattet af aftalen, for en arbejdsgiver i Schweiz, og hvis han indgiver ansøgning herom inden for seks måneder efter, at han er ophørt med at være forsikret.
3. Tvungen omfattelse af den schweiziske sygeforsikringsordning og muligheder for fritagelse
  - a) Følgende personer, som ikke er bosat i Schweiz, er omfattet af schweizisk lovgivning om tvungen omfattelse af den schweiziske sygesikringsordning:
    - i) personer, der er omfattet af schweizisk lovgivning i henhold til forordningens afsnit II
    - ii) personer, for hvem Schweiz skal afholde udgifterne til ydelserne i henhold til forordningens artikel 24, 25 og 26
    - iii) personer, der oppebærer ydelser ved arbejdsløshed fra den schweiziske forsikring
    - iv) personer, som er familiemedlemmer til de under i) og iii) nævnte personer eller til en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, som er bosat i Schweiz, og som er omfattet af den schweiziske sygeforsikringsordning, undtagen hvis disse familiemedlemmer er bosat i en af følgende stater: Danmark, Spanien, Ungarn, Portugal, Sverige eller Det Forenede Kongerige
    - v) personer, som er familiemedlemmer til de under ii) nævnte personer eller til en pensionist, som er bosat i Schweiz, og som er omfattet af den schweiziske sygeforsikringsordning, undtagen hvis disse familiemedlemmer er bosat i en af følgende stater: Danmark, Portugal, Sverige eller Det Forenede Kongerige

Ved udtrykket familiemedlem forstås enhver, der defineres som familiemedlem i henhold til lovgivningen i bopælslandet.

- b) De personer, der er omhandlet i litra a), kan efter ansøgning blive fritaget for at være omfattet af den tvungne forsikring, hvis og så længe de er bosat i en følgende medlemsstat, og kan dokumentere, at de er forsikret mod sygdom i den pågældende stat: Tyskland, Frankrig, Italien, Østrig samt for de i litra a), nr. iv og v, omhandlede personer: Finland og for de i litra a), nr. ii), omhandlede personer: Portugal.

Denne ansøgning

- aa) skal indgives inden for tre måneder efter det tidspunkt, hvor den pågældende har pligt til at blive forsikret i Schweiz; når ansøgningen i begrundede tilfælde indgives efter udløbet af denne frist, træder fritagelsen i kraft med virkning fra det tidspunkt, hvor forsikringspligten indtræder

bb) omfatter alle familiemedlemmer, der er bosat i den samme stat.

4. Såfremt en person, som i henhold til forordningens afsnit II er omfattet af schweizisk lovgivning, ved anvendelsen af punkt 3b for så vidt angår sygdomsforsikring, er omfattet af lovgivningen i en anden stat, som er omfattet af denne aftale, afholder den schweiziske institution for forsikring mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme samt ulykkestilfælde og den kompetente institution for sygeforsikring hver især halvdelen af udgifterne til naturalydelse ved ulykkestilfælde, når der består krav på naturalydelse over for begge institutioner. Selv hvor en sygeforsikringsinstitution i bopælslandet er forpligtet til at udrede ydelser i anledning af en arbejdsulykke eller erhvervssygdom eller et ulykkestilfælde på vej til eller fra arbejde, afholder den schweiziske institution for forsikring mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme samt ulykkestilfælde alene disse udgifter.
  5. Personer, der er beskæftiget, men som ikke er bosat i Schweiz, og som er omfattet af den lovbestemte forsikring i deres bopælsland i henhold til punkt 3, litra b) samt deres familiemedlemmer, er omfattet af bestemmelserne i forordningens artikel 19 under et ophold i Schweiz.
  6. Ved anvendelsen af forordningens artikel 18, 19, 20 og 27 i Schweiz afholder den kompetente forsikringsinstitution samtlige fakturerede udgifter.
  7. De perioder med dagpengeforsikring, som er blevet tilbagelagt efter forsikringen i en anden medlemsstat, som er omfattet af aftalen, tages i betragtning med henblik på at mindske eller fjerne et eventuelt forbehold i dagpengeforsikringen i tilfælde af sygdom eller moderskab, når den pågældende tilmelder sig en schweizisk assurandør inden tre måneder efter udmeldelsen af den udenlandske forsikring.
  8. En arbejdstager eller en selvstændig erhvervsdrivende, som ikke længere er omfattet af schweizisk lovgivning om invalideforsikring, og som på grund af et ulykkestilfælde eller sygdom har været nødsaget til at ophøre med sin erhvervsmæssige beskæftigelse i Schweiz, som har været hans eksistensgrundlag, anses for omfattet af denne forsikring med henblik på erhvervelse af ret til revalideringsforanstaltninger indtil udbetalingen af en invalidepension, og mens disse foranstaltninger finder sted, såfremt han ikke påbegynder en anden erhvervsmæssig beskæftigelse uden for Schweiz."
2. **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009** af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger⁴

Ved anvendelsen af aftalen foretages der følgende tilpasning af forordning (EF) nr. 987/2009:

a) Der foretages følgende tilføjelse til **bilag 1**:

"Ordning mellem Schweiz og Frankrig af 26. oktober 2004 om fastsættelse af særlige procedurer for refusion af sygehjælp

---

⁴ EUT L 284 af 30.10.2009, s. 1.

Ordning mellem Schweiz og Italien af 17. november 2005 om fastsættelse af særlige procedurer for refusion af sygehjælp"

3. **Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71** af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 592/2008 af 17. juni 2008⁵ og ved henvisninger i forordning (EF) nr. 883/2004 eller nr. 987/2009 eller vedrørende tidligere tilfælde.
4. **Rådets forordning (EØF) nr. 574/72** af 21. marts 1972 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 120/2009 af 9. februar 2009⁶ og ved henvisninger i forordning (EF) nr. 883/2004 eller nr. 987/2009 eller vedrørende tidligere tilfælde.
5. **398 L 49 Rådets direktiv 98/49/EF** af 29. juni 1998⁷ om beskyttelse af supplerende pensionsrettigheder for arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, der flytter inden for Fællesskabet.

---

⁵ EUT L 177 af 4.7.2008, s. 1.

⁶ EUT L 39 af 10.2.2009, s. 29.

⁷ EFT L 209 af 25.7.1998, s. 46.

DEL B: RETSAKTER, SOM DE KONTRAHERENDE PARTER SKAL TAGE BEHØRIGT HENSYN TIL

- (1) Afgørelse nr. A1 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om indførelse af en dialog- og forligsprocedure om dokumenters gyldighed, fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes, og tilkendegivelse af ydelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004⁸.
- (2) Afgørelse nr. A2 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om fortolkning af artikel 12 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 om den lovgivning, der finder anvendelse på udstationerede arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, som midlertidigt er beskæftiget uden for den kompetente stat⁹.
- (3) Afgørelse nr. A3 af 17. december 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om sammenlægning af uafbrudte udstationeringsperioder tilbagelagt i henhold til forordning nr. 1408/71 og 883/2004¹⁰.
- (4) Afgørelse nr. E1 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om praktiske retningslinjer for overgangsperioden for den i artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 omhandlede elektroniske dataudveksling¹¹.
- (5) Afgørelse nr. F1 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om fortolkning af artikel 68 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 om samtidig ret til familieydelser¹².
- (6) Afgørelse nr. H1 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om overgangen fra Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 og (EF) nr. 987/2009 og anvendelsen af afgørelser og henstillinger fra Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger¹³.
- (7) Afgørelse nr. H2 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om virksomheden for og sammensætningen af Det Tekniske Udvalg for Databehandling under Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger¹⁴.

---

⁸ EUT L 106 af 24.4.2010, s. 1.

⁹ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 5.

¹⁰ EUT C..., s.

¹¹ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 9.

¹² EUT C 106, af 24.4.2010, s. 11.

¹³ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 13.

¹⁴ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 17.

- (8) Afgørelse nr. H3 af 15. oktober 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om den dato, der skal tages hensyn til ved fastsættelse af omregningskursen, som nævnt i artikel 90 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009¹⁵.
- (9) Afgørelse nr. H4 af 22. december 2009 truffet af den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om sammensætningen af og virkemåden for så vidt angår Revisionsudvalget under Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger¹⁶.
- (10) Afgørelse nr. H5 af 18. marts 2010 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om samarbejde om bekæmpelse af svig og fejl inden for rammerne af forordning (EF) nr. 883/2004 og (EF) nr. 987/2009 ved koordinering af sociale sikringsordninger¹⁷.
- (11) Afgørelse nr. P1 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om fortolkning af artikel 50, stk. 4, artikel 58 og artikel 87, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 883/2004 i forbindelse med tilkendelse af ydelser ved invaliditet, alderdom og dødsfald¹⁸.
- (12) Afgørelse nr. S1 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om det europæiske sygesikringskort¹⁹.
- (13) Afgørelse nr. S2 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger om de tekniske specifikationer for det europæiske sygesikringskort²⁰.
- (14) Afgørelse nr. S3 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger om definitionen af de ydelser, der er omfattet af artikel 19, stk. 1, og artikel 27, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 og artikel 25, afsnit A, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009²¹.
- (15) Afgørelse nr. S4 af 2. oktober 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger om procedurerne for refusion i forbindelse med gennemførelsen af artikel 35 og 41 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004²².
- (16) Afgørelse nr. S5 af 2. oktober 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger om fortolkningen af begrebet "naturalydelse" som defineret i artikel 1, litra va), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 i tilfælde af sygdom eller moderskab i henhold til artikel 17, 19, 20, 22, artikel 24, stk. 1, artikel 25, 26, artikel 27, stk. 1, 3, 4 og 5,

---

¹⁵ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 56.

¹⁶ EUT C 107 af 27.4.2010, s. 3.

¹⁷ EUT C..., s.

¹⁸ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 21.

¹⁹ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 23.

²⁰ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 26.

²¹ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 40.

²² EUT C 106 af 24.4.2010, s. 52.

artikel 28, 34 og artikel 36, stk. 1 og 2, i forordning (EF) nr. 883/2004 og om beregning af de ydelser, der skal refunderes i henhold til artikel 62, 63 og 64 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009²³.

- (17) Afgørelse nr. S6 af 22. december 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger om registreringen i bopælsmedlemsstaten i henhold til artikel 24 i forordning (EF) nr. 987/2009 og etableringen af fortegnelser i henhold til artikel 64, stk. 4, i forordning (EF) nr. 987/2009²⁴.
- (18) Afgørelse nr. S7 af 22. december 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger om overgangen fra forordning (EØF) nr. 1408/71 og nr. 574/72 til forordning (EF) nr. 883/2004 og nr. 987/2009 og anvendelsen af refusionsprocedurer²⁵.
- (19) Afgørelse nr. U1 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger om artikel 54, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 angående familietillæg til ydelser ved arbejdsløshed²⁶.
- (20) Afgørelse nr. U2 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger om rækkevidden af artikel 65, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 angående ret til ydelser ved arbejdsløshed for andre fuldtidsledige end grænsearbejdere, som under deres seneste beskæftigelse eller selvstændige virksomhed var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat²⁷.
- (21) Afgørelse nr. U3 af 12. juni 2009 truffet af Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger om rækkevidden af udtrykket "delvis arbejdsløshed" i forbindelse med de i artikel 65, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 omhandlede arbejdsløse²⁸.

---

²³ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 54.

²⁴ EUT C 107 af 27.4.2010, s. 6.

²⁵ EUT C 107 af 27.4.2010, s. 8.

²⁶ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 42.

²⁷ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 43.

²⁸ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 45.

**DEL C: RETSAKTER, SOM DE KONTRAHERENDE PARTER SKAL TAGE
AD NOTAM**

- 1 Henstilling nr. U1 af 12. juni 2009 fra Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger om den lovgivning, der skal finde anvendelse på arbejdsløse, der udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed på deltidsbasis i en anden medlemsstat end bopælslandet²⁹.
- 2 Henstilling nr. U2 af 12. juni 2009 fra Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger om anvendelse af artikel 64, stk. 1, litra a), i forordning (EF) nr. 883/2004 på arbejdsløse, som ledsager deres ægtefælle eller partner, der udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, til en anden medlemsstat end den kompetente stat³⁰.

---

²⁹ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 47.

³⁰ EUT C 106 af 24.4.2010, s. 49.

Protokol til bilag II til aftalen om fri bevægelighed for personer

I. Arbejdsløshedsforsikring

Følgende regler finder anvendelse på arbejdstagere, som er statsborgere i Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Polen, Republikken Slovenien og Den Slovakiske Republik indtil 30. april 2011 og på arbejdstagere, som er statsborgere i Republikken Bulgarien og Rumænien indtil 31. maj 2016.

1. For så vidt angår arbejdsløshedsforsikring for arbejdstagere, som har en opholdstilladelse af under et års varighed, gælder følgende ordning:

1.1 Kun arbejdstagere, som har indbetalt bidrag i Schweiz i den i forbundslov om tvungen arbejdsløshedsforsikring og dagpenge i tilfælde af insolvens (*loi fédérale sur l'assurance-chômage obligatoire et l'indemnité en cas d'insolvabilité - LACI*)³¹ fastsatte minimumsperiode, og som endvidere opfylder de øvrige betingelser for ret til arbejdsløshedsunderstøttelse, har ret til ydelser fra arbejdsløshedsforsikringen på de i loven fastsatte betingelser.

1.2 En del af de bidrag, som er blevet opkrævet for arbejdstagere, som ikke har indbetalt bidrag i en tilstrækkelig lang periode til at være berettiget til arbejdsløshedsunderstøttelse i Schweiz i overensstemmelse med punkt 1.1, overføres til deres hjemland ifølge de i punkt 1.3. fastsatte regler som tilskud til udgifterne til de ydelser, der udbetales til disse arbejdstagere ved fuldtidsledighed; disse arbejdstagere har således ikke ret til ydelser fra arbejdsløshedsforsikringen i Schweiz i tilfælde af fuldtidsledighed. De har dog ret til dagpenge under ledighed ved dårligt vejr og i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens. Ydelser ved fuldtidsledighed afholdes af hjemlandet, forudsat at arbejdstagerne stiller sig til rådighed for arbejdsformidlingen. Forsikringsperioder, der er tilbagelagt i Schweiz, medregnes, som om de var blevet tilbagelagt i hjemlandet.

1.3 Den bidragsandel, som er blevet opkrævet for arbejdstagere ifølge punkt 1.2, refunderes hvert år i overensstemmelse med følgende bestemmelser:

a) Disse arbejdstageres bidragsandel beregnes for hvert enkelt land på grundlag af det årlige antal beskæftigede arbejdstagere og gennemsnittet af de bidrag, der hvert år indbetales for hver enkelt arbejdstager (arbejdsgiver- og arbejdstagerbidrag).

b) En del af det således fastsatte beløb, som svarer til arbejdsløshedsunderstøttelsens procentvise andel af alle de øvrige under punkt 1.2 anførte ydelser, refunderes i arbejdstagerens hjemland, og Schweiz tilbageholder et beløb med henblik på senere ydelser.³²

c) Schweiz fremsender hvert år en opgørelse over de bidrag, som er blevet overført. Hjemlandene kan, hvis de anmoder herom, få oplyst beregningsgrundlag og størrelsen af de overførsler, der er blevet foretaget. Hjemlandene oplyser hvert år Schweiz om antallet af personer, der har oppebåret ydelser ved arbejdsløshed i henhold til punkt 1.2.

---

³¹ På nuværende tidspunkt 12 måneder.

³² Overførte bidrag for arbejdstagere, som gør brug af deres ret til arbejdsløshedsforsikring i Schweiz efter at have indbetalt bidrag i mindst 12 måneder - under flere ophold - fordelt over to år.

2. Hvis en medlemsstat, der er omfattet af denne ordning, har problemer som følge af, at overførselsordningen bortfalder, eller såfremt Schweiz har problemer med sammenlægningsordningen, kan problemerne forelægges Det Blandede Udvalg af en af de kontraherende parter.

II. Bistandstillæg

Bistandstillægget i henhold til den schweiziske forbundslov af 19. juni 1959 om invalideforsikring (LAI) og forbundsloven af 20. december 1946 om alderdoms- og efterladteforsikring (LAVS) som ændret 8. oktober 1999) tilkendes kun, hvis den pågældende er bosat i Schweiz.

III. Den erhvervstilknyttede alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordning

Uanset bestemmelserne i artikel 10, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 udbetales den overgangsydelse, der er fastsat i forbundslov om fri overgang til den erhvervstilknyttede alderdoms-, efterladte- og invalideforsikringsordning (*Loi fédérale sur le libre passage dans la prévoyance professionnelle vieillesse, survivants et invalidité*) af 17. december 1993, efter ansøgning til en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, som har til hensigt at forlade Schweiz definitivt, og som ikke længere er omfattet af schweizisk lovgivning i henhold til bestemmelserne i forordningens afsnit II, forudsat at den pågældende forlader Schweiz inden for fem år efter aftalens ikrafttrædelse.

BILAG B

ERKLÆRING

om erklæring om Schweiz' deltagelse i udvalg

I erklæringen om Schweiz' deltagelse i udvalg (EFT L 114 af 30.4.2002, s. 72) skal andet led - Den Administrative Kommission for Vandrende Arbejdstageres Sociale Sikring forstås fremover som henvisning til Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikkerhedsordninger som nedsat ved artikel 71 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004.